Vocabulari de dret

Llenguatges Específics
Sèrie Menor, 4

Vocabulari de dret

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA
COLOMAR EDITORS

FITXA CATALOGRÀFICA RECOMANADA

VOCABULARI de dret.— València: Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació i Ciència - Colomar Editors, 1993.— .— (Llenguatges Específics; Sèrie Menor, 4)
D.L.:
ISBN:

© D'aquesta edició: Generalitat Valenciana, Conselleria d'Educació i Ciència. Direcció General de Política Lingüística - Colomar Editors

ISBN:
Dipòsit legal:
Impressió:

PRESENTACIÓ

Amb aquesta col·lecció de diccionaris, la Generalitat i les universitats valencianes volen contribuir a augmentar la presència del valencià en l'àmbit universitari. Es tracta d'una iniciativa tendent a facilitar a alumnes i professors l'assimilació del vocabulari bàsic de les diverses disciplines científiques que constitueixen la matèria curricular dels nivells superiors de l'ensenyament.

Al recer d'aquesta idea, la col·lecció s'ha dissenyat amb un format de butxaca, perquè siga una eina de consulta fàcil, que puga acompanyar els usuaris en les seues tasques de cada dia, resolent-los alguns dels problemes que es presenten fent classe, prenent apunts, etc.

Partint de la nostra realitat sociolingüística, i a fi de donar la màxima utilitat a aquests llibrets, la selecció de paraules s'ha fet des d'una doble perspectiva. En primer lloc, s'ha volgut, és clar, que hi estigueren el màxim nombre de paraules que conformen el vocabulari bàsic de cada matèria; i, en segon lloc, s'ha intentat també introduir-hi aquells mots que, per les diferències existents entre el castellà i el valencià, podien aportar una informació particularment profitosa per a evitar les interferències que inevitablement es produeixen pel contacte entre les llengües.

Jesús Huguet i Pascual
Director general de Política Lingüística

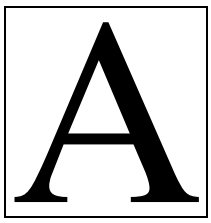

acarament *m.* Acció i efecte d'acarar.
• *Cast.* careo.

acarar *v. tr.* Declarar dues o més persones en el procés penal, alhora i en presència mútua, per tal d'aclarir entre elles les contradiccions de les seues anteriors declaracions.
• *Cast.* carear.

acomiadament *m.* Comiat.
• *Cast.* despido.

acomiadar *v. tr.* Resoldre un contracte, una relació laboral.
• *Cast.* despedir.

advocat -ada (o **advocadessa**) *m.* i *f.* Persona que té com a professió donar parer sobre qüestions de dret i defensar interessos d'altri, especialment en causes i judicis davant els tribunals.
• *Cast.* abogado -a.

afer *m.* **1.** Assumpte de certa importància, risc o perill, en què és esmerçat treball, atenció o temps. **2.** Qualsevol negoci comercial, professional o públic.
• *Cast.* asunto, negocio.

agreujant *m.* Circumstància agreujant, que empitjora una falta.
• *Cast.* agravante.

alié -ena *adj.* Estrany, que no té relació amb una persona, que no

té part en una causa o litigi, que pertany a la jurisdicció, al patrimoni d'un altre.

• *Cast.* ajeno.

alienació *f.* **1.** Acte pel qual una persona transmet a una altra o a d'altres el domini o un altre dret sobre una cosa. **2. alienació mental o psíquica** Malaltia mental que priva de la voluntat.

• *Cast.* **1.** enajenación. **2.** enajenación mental.

alienar *v. tr.* Fer passar a altri la propietat, el domini o un altre dret sobre una cosa.

• *Cast.* enajenar.

ambaixada *f.* **1.** Missió diplomàtica permanent dirigida per un ambaixador. **2.** Missió temporal tramesa per un cap d'estat davant un altre cap d'estat. **3.** Edifici en el qual viu o exerceix les seues funcions un ambaixador. **4. dret d'ambaixada** Dret que tenen els estats sobirans de trametre representants diplomàtics davant els altres estats i de rebre els que aquests els trameten.

• *Cast.* **1., 2.** i **3.** embajada. **4.** derecho de embajada.

ambaixador -a *m.* i *f.* Cap de missió diplomàtica de la màxima categoria.

• *Cast.* embajador -a.

amollonament *m.* Acció i efecte d'amollonar, fitació.

• *Cast.* amojonamiento.

amollonar *v. tr.* Senyalar amb mollons o fites els límits d'una propietat, fitar.

• *Cast.* amojonar.

apreuament *m.* Valor

atribuït a un bé o dret.

• *Cast.* avalúo.

arravatament *m.* Estat psicològic que produeix una ofuscació momentània de la intel·ligència i un aclaparament de la voluntat i que pot constituir circumstància atenuant de la responsabilitat criminal.

• *Cast.* arrebato.

assassí -ina *adj.* i *m.* i *f.* Que comet assassinat.

• *Cast.* asesino -a.

assassinar *v. tr.* Donar mort a una persona amb premeditació i traïdoria.

• *Cast.* asesinar.

assassinat *m.* Homicidi qualificat per la concurrència de determinades circumstàncies agreujants.

• *Cast.* asesinato.

assegurança *f.* **1.** Contracte aleatori, de caràcter onerós, la finalitat del qual és el cobriment d'un o més riscs determinats per al cas que s'esdevinga el sinistre. **2. assegurança social** Tipus d'assegurança que comporta una garantia contra els riscos personals que poden afectar els individus en la seua capacitat de treball, i conseqüentment, la renda de les seues famílies.

• *Cast.* **1.** seguro. **2.** seguro social.

assemblea *f.* Reunió de tots els components d'una societat, corporació i, en general, de qualsevol persona jurídica, que en constitueix el màxim òrgan deliberant.

• *Cast.* asamblea.

assentir a la demanda Conformar-se, ac-

ceptar el demandat els fets o part dels fets de la demanda de l'actor, sense reserves ni condicions.

• *Cast.* allanarse a la demanda.

astricció *f.* Mesura coercitiva per la qual un tribunal pot constrényer un deutor a pagar una quantitat per cada dia de retard en el compliment del contracte.

• *Cast.* cláusula penal, multa coercitiva.

atenuant *m.* Circumstància atenuant, que afebleix una falta.

• *Cast.* atenuante.

atés que *loc. conj.* Locució usada especialment per a introduir en un dictamen, en un decret administratiu, les diferents consideracions en què es fonamenta la conclusió, la decisió.

• *Cast.* considerando.

atestar *v. tr.* **1.** Afirmar que és certa, autèntica, alguna cosa. **2.** Donar testimoniatge d'una cosa.

• *Cast.* testificar.

atorgament *m.* Acció d'atorgar.

• *Cast.* otorgamiento.

atorgar *v. tr.* **1.** Concedir alguna cosa a títol de favor, de gràcia. **2.** Concedir alguna cosa que es demana. **3.** Reconéixer, confessar. **4.** Intervenir en una escriptura notarial.

• *Cast.* otorgar.

atressí *adv.* Igualment, també; expressió usada en els escrits judicials per a introduir una possible petició de caràcter accessori o supletori, formulada després de la petició principal.

• *Cast.* otrosí.

avantjudici *m.* Judici previ a la incoació de tot plet o de tota causa criminal que tinga per objecte exigir la responsabilitat als jutges o als magistrats, per infracció de les lleis relativa a l'exercici de les seues funcions, sempre que l'acció siga promoguda per la part perjudicada.

• *Cast.* antejuicio.

avantprojecte de llei *m.* Proposta provisional d'un projecte de llei fet per un individu o una comissió designada pel govern i que serveix a la comissió parlamentària corresponent per a redactar el projecte definitiu.

• *Cast.* anteproyecto de ley.

avinença *f.* Acord pres en un acte de conciliació judicial.

• *Cast.* aveniencia.

avortament *m.* Expulsió prematura del fetus humà.

• *Cast.* aborto.

B

barrar *v. tr.* Travessar un xec amb dues ratlles paral·leles i les paraules «i companyia» per indicar que només és cobrable ingressant-lo en un compte bancari.
• *Cast.* barrar, cruzar.

bé *m.* **1.** Tota cosa susceptible d'apropiació i apta per a satisfer les necessitats humanes. **2. bé immoble** o **seent** Bé que té una situació fixa i no pot ser desplaçat sense malmetre's. **3. bé moble** o **movent** Bé que no té una situació fixa i que pot ser traslladat d'una banda a una altra sense que es malmeta. **4. bé se-movent** Bé moble capaç de moure's per ell mateix. **5. bé vagant** Bé que, per no tenir propietari conegut, per haver estat abandonat o per haver mort el propietari sense successor, és adquirit per l'estat.
• *Cast.* **1.** bien. **2.** bien raíz, inmueble, sito o sediente. **3.** bien mueble. **4.** bien semoviente. **5.** bien vacante.

bestreta *f.* **1.** Diners bestrets, anticipats fent pagament per compte propi o d'altri. **2. a la bestreta** *loc. adv.* A compte, per endavant.
• *Cast.* **1.** anticipo,

adelanto, suplido. **2.** por adelantado.

bestraure *v. tr.* Avançar diners a algú, pagar per endavant o abans del temps establert.
• *Cast.* anticipar.

butlletí *m.* Publicació periòdica de caràcter oficial on es fan públiques les lleis i altres disposicions de general observança, i així mateix, resolucions i avisos d'interés general o bé necessitats d'una publicitat per a ser plenament eficaços jurídicament.
• *Cast.* boletín.

C

cabal *m.* **1.** Conjunt de béns que algú té. **2. cabal hereditari** Conjunt de béns i de drets d'una persona difunta considerat com a objecte de la successió per causa de mort.

• *Cast.* **1.** caudal. **2.** patrimonio.

cadastral *adj.* Relatiu o pertanyent al cadastre.

• *Cast.* catastral.

cadastre *m.* Documentació establerta una vegada realitzades diverses operacions administratives i efectuats determinats alçaments topogràfics per tal de permetre la identificació de les propietats immobles —urbanes i rústiques— d'una determinada zona, la constatació del caràcter dels seus productes i la quantificació dels ingressos que en resulten.

• *Cast.* catastro.

cambra *f.* **1.** Òrgan parlamentari superior titular de les funcions atorgades per l'ordinament jurídic al parlament. **2.** Entitat de base privada estructurada com a corporació pública que agrupa individus o entitats d'una mateixa activitat econòmica (comerç, indústria, navegació, agricultura, propietat) i que

té com a finalitat cobrir uns serveis determinats i defensar els seus interessos.

• *Cast.* cámara.

càrrec *m.* **1.** Cada un dels punts en què es divideix una acusació. **2.** Tasca, funció de la qual algú té la responsabilitat. **3.** Anotació comptable que representa un augment en un compte de l'actiu o una disminució en un del passiu o net.

• *Cast.* cargo.

citació *f.* **1.** Comunicat escrit d'un jutge o tribunal pel qual es convoca a una diligència judicial, fent constar lloc, data i hora de compareixença. **2. citació a dia cert** Acció i efecte de citar a dia cert. **3. citació a execució** Acció i efecte de citar a execució. **4. citació a termini** Acció i efecte de citar a termini.

• *Cast.* **1.** citar. **2.** citación a comparecencia. **3.** citación de remate. **4.** emplazamiento.

citar *v. tr.* **1.** Practicar una citació. **2. citar a dia cert** Citar, un jutge o un tribunal, una persona perquè comparega davant seu el dia i a l'hora prefixats. **3. citar a execució** Citar a termini un deutor demandat perquè comparega en un judici executiu, una vegada realitzada la diligència d'embargament dels seus béns. **4. citar a termini** Citar, un jutge o un tribunal, una persona perquè comparega davant seu dins d'un

termini.

• *Cast.* **1.** citar. **2.** citar a comparecencia. **3.** citar de remate. **4.** emplazar.

coadjuvant *adj.* i *m.* i *f.* Persona que intervé en un procés, sense haver figurat inicialment com a part demandant o demandada, per prestar ajut a la defensa d'una de les parts, ates que és titular d'un interés jurídic actual que podria ser afectat per la sentència.

• *Cast.* coadyuvante.

codi *m.* Text de dret positiu concebut amb un criteri unitari i sistemàtic que pretén regular totalment una determinada categoria del dret.

• *Cast.* código.

comiat *m.* **1**. Acte unilateral de la voluntat de l'empresari, pel qual es dóna per finalitzada la relació laboral. **2. judici de comiat** Procediment judicial interposat pel treballador acomiadat contra l'empresari en què se sol·licita declaració de nul·litat de l'acomiadament o declaració de la seua improcedència.

• *Cast.* **1.** despido. **2.** juicio de despido.

compra-venda *f.* **1.** Canvi d'una cosa per diner.

• *Cast.* compraventa.

conclús -usa *adj.* Resolt, decidit; expressió utilitzada en la fórmula *conclús per a sentència.*

• *Cast.* visto -a (para sentencia).

condemna *f.* **1.** Classe i extensió d'una pena. **2**. Part decisòria de la sentència, en la qual s'imposa una pena a

l'acusat en les causes criminals, o l'obligació, al demandat, de satisfer les peticions del demandant, en les civils.

• *Cast.* condena.

condemnar *v. tr.* **1.** Declarar algú culpable per sentència, assenyalant-li una pena. **2**. Manar per sentència al demandat que complisca unes obligacions.

• *Cast.* condenar.

conéixer *v intr*. Examinar una causa per tal de jutjar-la.

• *Cast.* conocer.

cònjuge *m*. i *f*. El marit o la muller d'un respecte a l'altre.

• *Cast.* cónyuge.

cònsol *m*. **1.** Magistrat suprem de la república romana. **2.** *m*. i *f*. Agent oficial que un estat estableix en un altre d'estranger, amb funcions administratives, notarials, de col·laboració amb els tribunals i d'altres relacionades amb l'estat civil de les persones, les successions, etc.

• *Cast.* cónsul.

consolat *m*. **1.** Oficina d'un cònsol. **2.** Edifici o local de les oficines d'un cònsol.

• *Cast.* consulado.

consular *adj*. Relatiu o pertanyent a un cònsol o als cònsols.

• *Cast.* consular.

constrényer *v. tr.* **1.** Obligar, reduir algú a obrar contra la seua voluntat. **2.** Reprimir, contenir.

• *Cast.* apremiar, constreñir.

constrenyiment *m.* **1.** Acció de compel·lir o constrényer, obligar, en virtut d'autoritat. **2.** Procediment o

conjunt de normes que determinen l'actuació judicial amb vista a l'execució d'una sentència.

• *Cast.* apremio, constreñimiento.

contenciós -osa 1. *adj*. Dit de tot el que és susceptible de ser posat en discussió davant els jutges. **2.** *adj*. Dit de l'assumpte sotmés a la decisió dels tribunals en forma de litigi, en contraposició als actes governatius i als de jurisdicció voluntària. **3. contenciós administratiu** Procés, també anomenat *recurs*, seguit contra actes i resolucions definitives de l'administració pública que violen l'ordenament jurídic, desconeixen un dret particular o lesionen un interés jurídicament protegit. **4. jurisdicció contenciosa administrativa** Esfera de competència dels tribunals que coneixen dels procediments seguits contra actes de l'administració pública.

• *Cast.* **1.** i **2.** contencioso -a. **3.** contencioso administrativo. **4.** jurisdicción de lo contencioso administrativo.

contracta *f.* **1.** Dit del contracte fet amb l'estat, amb una corporació, amb un particular, per executar una obra per un preu determinat. **2.** Instrument, escriptura o obligació simple signada, per la qual s'assegura un contracte.

• *Cast.* contrata.

contracte *m.* **1.** Negoci

jurídic bilateral de natura patrimonial. **2.** Acta o document on consten la finalitat i les estipulacions d'un contracte.

• *Cast.* contrato.

cos *m.* **1.** Conjunt de funcionaris públics que tenen una regulació homogènia, respecte a les condicions d'accés, carrera i funcions que han de desenvolupar. **2. cos del delicte *a.*** Persona o cosa en la qual o amb la qual ha estat comés un delicte. ***b.*** Fet principal que constitueix un delicte.

• *Cast.* **1.** cuerpo. **2.** cuerpo del delito.

costes *f. pl.* Conjunt de despeses que origina un procés i que han de pagar les parts litigants o, en alguns casos, solament la part vençuda.

• *Cast.* costas.

creditor -a *m.* i *f.* Titular d'un crèdit.

• *Cast.* acreedor.

crim *m.* **1.** Infracció punible de caràcter greu. **2. crim de lesa majestat** Acte punible comés amb violència contra la persona del cap d'estat.

• *Cast.* **1.** crimen. **2.** crimen de lesa majestad.

D

delicte *m*. Acció prohibida per la llei.
• *Cast.* delito.

delimitació *f.* Acció i efecte de delimitar.
• *Cast.* deslinde.

delimitar *v. tr*. Partionar un terreny o terme.
• *Cast.* deslindar.

desnonament *m*. **1.** Significació feta per un amo a un llogater que, a l'expiració d'un termini fixat, ha de deixar la casa, l'habitació, etc. que li tenia llogada. **2. desnonament administratiu** Potestat de l'administració de recuperar directament la possessió dels seus béns de domini públic quan s'han extingit els drets constituïts a favor de tercer.
• *Cast.* **1.** deshaucio. **2.** deshaucio administrativo.

desnonar *v. tr*. Resoldre un contracte d'arrendament.
• *Cast.* deshauciar.

despesa *f.* **1.** Acció de despendre o gastar. **2.** *pl.* **despeses judicials** Despeses ocasionades per motiu de plets o causes judicials, costes. **3. sense despeses** Locució inserida al peu d'una lletra de canvi, voluntària i no necessària, per a indicar que s'allibera el lliurat de la repercussió de les despe-

ses del protest si aquest s'arriba a fer, passant-les a càrrec del tenidor de l'efecte. **4. amb despeses** Locució inserida al peu d'una lletra de canvi, voluntària i no necessària, que indica que no s'ha inserit la clàusula *sense despeses*.

• *Cast.* **1.** gasto. **2.** costas, gastos judiciales. **3.** sin gastos. **4.** con gastos

deute *m.* **1.** Deure jurídic de contingut patrimonial pel qual un subjecte, el deutor, ha d'observar respecte a un altre, el creditor, un determinat comportament, la prestació, consistent a donar, a fer o a no fer. **2. deute alimentari** Obligació jurídica de facilitar aliment a una persona. **3. deute exigible** Obligació certa de la qual el creditor pot demanar el compliment.

• *Cast.* **1.** deuda. **2.** deuda alimentaria. **3.** deuda exigible.

deutor -a *m.* i *f.* En una relació jurídica, el qui té l'obligació de fer quelcom, de donar una cosa o de pagar una quantitat. • *Cast.* deudor -a.

dissoldre *v. tr.* Desfer el lligam jurídic existent entre persones o coses.

• *Cast.* disolver.

dol *m.* **1.** Astúcia, artifici o malícia emprats per a enganyar una persona i que suposa voluntarietat de produir un perjudici que caldrà indemnitzar segons el grau i l'extensió. **2.** Malícia emprada en la pro-

ducció voluntària d'un fet punible.
• *Cast.* dolo.

dolós -osa *adj.* **1.** Enganyós, fraudulent. **2.** Dit de l'acció o l'omissió punibles fetes amb malícia voluntària, conscient i lliure.
• *Cast.* doloso -a.

dot *m.* Aportació voluntària de béns que fa la muller al marit, orientada al sosteniment de les càrregues del matrimoni.
• *Cast.* dote.

dret *m.* Sistema de normes que fixen i tutelen una determinada organització de les relacions socials i que tendeixen a evitar-ne la violació.
• *Cast.* derecho.

drethavent *m.* i *f.* Persona física o jurídica que posseeix un dret privat o transmés d'un altre.
• *Cast.* derecho habiente.

E

empenyorament *m.* **1.** Acció i efecte d'empenyorar. **2.** Venda a carta de gràcia.
• *Cast.* empeño.

empenyorar *v. tr.* **1.** Donar alguna cosa en penyora. **2.** Vendre a carta de gràcia.
• *Cast.* empeñar.

entendre *v. intr.* Intervenir, un jutge o una autoritat, en un assumpte de la seua competència.
• *Cast.* entender.

escorcoll *m.* Acció i efecte d'escorcollar.
• *Cast.* cacheo, registro.

escorcollament *m.* Escorcoll.
• *Cast.* cacheo, registro.

escorcollar *v. tr.* Examinar minuciosament, regirar algú, alguna cosa, algun local cercant-hi alguna cosa, tractant de veure què hi ha, què duu amagat.
• *Cast.* cachear, registrar.

esmena *f.* **1.** Proposta de modificació, supressió o addició en un projecte o proposició de llei o en un text parlamentari. **2.** En un escrit, rectificació perceptible d'errors materials, la qual ha de ser validada al final.
• *Cast.* enmienda.

estrall *m.* En el codi penal espanyol, cir-

cumstància agreujant que consisteix a cometre el delicte mitjançant inundació, incendi, explosió, emmetzinament o algun altre artifici que produïsca grans danys.

• *Cast.* estrago.

evicció *f.* Privació forçosa, total o parcial, de la cosa comprada o adquirida onerosament, que sofreix el comprador en virtut de sentència ferma i com a conseqüència de l'existència d'un dret anterior al contracte d'adquisició, i que obliga al *sanejament* per part del venedor o transmitent.

• *Cast.* evicción.

extorquir *v. tr.* Arrabassar a algú una cosa abusant de la força, del poder, amb amenaces.

• *Cast.* extorsionar.

extradició *f.* Lliurament d'un delinqüent refugiat en un estat, fet per les autoritats d'aquest al govern d'un altre que el reclama per jutjar-lo en el seu territori.

• *Cast.* extradición.

extradir *v. tr.* Lliurar un estat un estranger a un altre estat a requeriment de les autoritats judicials d'aquest.

• *Cast.* extraditar.

F

fallida *f.* **1.** Situació del comerciant o industrial que, per circumstàncies econòmiques adverses, o per la seua culpa o imprevisió, o fins i tot maliciosament, ha deixat de complir habitualment amb els seus pagaments. **2.** Procediment judicial que prové de la fallida, en el qual es procura emparar els interessos dels creditors ocupant els béns de l'empresa que es troba en aquesta situació i administrar-los fins a fer-ne venda i repartiment del producte entre els creditors, seguint l'ordre de preferència legal.
• *Cast.* quiebra.

fallir *v. intr*. Fer fallida.
• *Cast.* quebrar.

ferm -a *adj*. **1.** Dit del tracte establert amb seguretat i força legal, de la sentència o resolució judicial no recurrible.
• *Cast.* firme.

fideïcomés -esa *adj*. **1.** Dit del bé o de l'herència deixada en fideïcomís. **2.** Bé afecte a un gravamen de substitució fideïcomissària instituït pel causant, per tal d'afavorir, successivament els diversos hereus o legataris cridats.

• *Cast.* fideicomiso -a.

fideïcomís *m.* **1.** Disposició segons la qual una persona, en testament o en capítols matrimonials, deixa tots els seus béns o una part a una altra persona amb l'encàrrec que els conserve i els transmeta a un tercer. **2. fideïcomís de substitució** o **substitució fideïcomissària** Substitució successiva de l'hereu, en què el primer substituït o hereu fiduciari és un vertader hereu, encara que no un hereu definitiu, ja que adquireix l'herència amb el gravamen que després d'un cert temps, o si es compleix l'esdeveniment previst pel testador, l'herència farà trànsit a l'hereu fideïcomissari.

• *Cast.* **1.** fideicomiso. **2.** fideicomiso de sustitución o sustitución fideicomisaria.

fideïcomissari -ària 1. Relatiu o pertanyent al fideïcomís. **2.** *m.* i *f.* Persona a favor de la qual s'estableix un fideïcomís.

• *Cast.* fideicomisario -a.

fideïcomitent *m.* i *f.* Persona que estableix un fideïcomís.

• *Cast.* fideicomitente.

fitació *f.* Acció i efecte de fitar.

• *Cast.* amojonamiento.

fitar *v. tr.* Posar els senyals que marquen els límits d'un terme o d'una propietat.

• *Cast.* amojonar.

frau *m.* **1.** Acció contrària a la llei o als

drets que en deriven amb intenció de traure'n un profit a costa de l'estat o d'altri. **2.** Intenció de perjudicar algú o d'aprofitar-se d'un error seu en benefici propi. **3.** Acció de falsejar les declaracions al fisc o d'acomplir actes maliciosos amb perjudici d'aquest, per tal d'eludir les obligacions fiscals. **4. en frau de creditors** Dit del negoci jurídic que pot ser objecte de rescissió quan el deutor ha defugit les seues obligacions i no pot satisfer els crèdits. **5. frau de llei** Acció feta emparant-se en una llei per defugir-ne una altra.

• *Cast.* **1., 2.** i **3.** fraude. **4.** en fraude de acreedores. **5.** fraude de ley.

full d'apreuament *m.* Document en què un perit fa constar el valor del bé o dret que s'ha d'expropiar, per presentar-lo a l'expedient el propietari afectat per l'expropiació.

• *Cast.* hoja de aprecio.

gaudir *v. intr.* Posseir una cosa de la qual es trau profit, un avantatge.
• *Cast.* gozar.

gaudi *m.* Acció de gaudir.
• *Cast.* goce, disfrute.

greuge *m.* Perjudici, tort, que es causa a una persona en els seus drets o interessos.
• *Cast.* agravio.

guany *m.* Utilitat econòmica que resulta d'un contracte, d'una empresa mercantil. **2.** Renda, interés. **3. associació a guanys** Règim econòmic conjugal que crea una comunitat respecte als guanys o beneficis obtinguts indistintament per marit i muller durant el matrimoni.
• *Cast.* **1.** i **2.** ganancia. **3.** sociedad de gananciales.

H

habeas corpus *loc. llat.* Procediment establert per fer respectar les lleis constitucionals que fan referència al dret fonamental de la llibertat personal i que té per finalitat posar qualsevol persona detinguda il·legalment a disposició immediata de l'autoritat judicial competent.

• *Cast. habeas corpus.*

hereu -eva *m.* i *f.* Persona que rep una herència o part d'ella per heretament, disposició testamentària o legal.

• *Cast.* heredero- a.

J

jacent *adj*. Dit de l'herència de la qual encara no s'ha entrat en possessió.
• *Cast.* yacente.

judici (o **juí)** *m*. Coneixement d'una causa en la qual el jutge o tribunal ha de dictar sentència.
• *Cast.* juicio.

jutge -essa *m*. i *f*. Qui té autoritat per a jutjar i sentenciar.
• *Cast.* juez -a.

jutjar *v. tr*. Pronunciar una decisió o sentència, com a jutge, a favor o en contra, sobre algú o algun assumpte.
• *Cast.* juzgar.

jutjat *m*. **1.** Tribunal d'un jutge sol. **2.** Lloc, oficina on es jutja, on s'administra justícia. **3.** Terme de la jurisdicció d'un jutge. **4. jutjat de primera instància i instrucció, social, contenciós administratiu, de menors, de vigilància penitenciària** Formes de denominació dels jutjats segons el procediment amb el qual instrueixen.
• *Cast.* **1., 2.,** i **3.** juzgado. **4.** juzgado de primera instancia e instrucción, juzgado de lo social, contencioso administrativo, de menores, de vigilancia penitenciaria.

L

laude *m*. Decisió dictada per àrbitres de dret o d'equitat als quals ha estat sotmés un afer.

• *Cast.* laudo.

legítim -a *adj*. Conforme a les lleis o al dret.

• *Cast.* legítimo -a.

legitimari -ària *m*. i *f*. Persona que té dret a reclamar la llegítima per raó del seu pròxim parentiu amb el causant de l'herència.

• *Cast.* legitimario -a.

llacuna *f*. **1. llacuna legal** o **de la llei** Manca de regulació produïda quan l'ordenament jurídic en el seu conjunt no aporta cap regulació a una determinada situació de fet. **2. llacuna del dret** Manca de regulació produïda quan el conjunt de normes de caràcter legal no aporta cap regulació a una determinada situació de fet.

• *Cast.* **1.** laguna legal, laguna de la ley. **2.** laguna del derecho.

llegat *m*. Disposició per causa de mort que implica una adquisició de béns a títol particular.

• *Cast.* legado.

llegítima 1. *f*. Limitació de la llibertat de testar que la llei imposa al testador, la qual

consisteix en el deure d'atribuir als seus parents de la línia directa descendent o ascendent un valor patrimonial a càrrec de l'herència. **2. suplement de llegítima** *m*. Allò que cal afegir a la quantitat deixada pel testador a un hereu forçós perquè siga igual a la llegítima que li correspon.
• *Cast.* **1.** legítima. **2.** suplemento de legítima.

M

maltractament *m.* Acció i efecte de maltractar, infligir mals tractes amb violències físiques o morals, torturar.

• *Cast.* malos tratos.

mandat *m.* **1.** Contracte pel qual una persona (mandatari) actua en nom i interés d'una altra (mandat representatiu) o en nom propi, però en interés del mandat (mandat no representatiu). **2. mandat representatiu** Característica fonamental de la posició jurídica dels parlamentaris segons la qual representen la nació o el poble en el seu conjunt i no els seus electors en particular i, en conseqüència, aquests no els poden lligar amb un mandat imperatiu, és a dir, no els poden donar instruccions concretes ni revocar el mandat durant la legislatura.

• *Cast.* **1.** mandato **2.** mandato representativo.

marmessor -ora *m.* i *f.* Persona (o cadascuna de les persones) nomenada pel testador o l'heretant, en testament, codicil o heretament, per tal que tinga cura de complir i executar la seua darrera voluntat.

• *Cast.* albacea.

marmessoria *f.* Càrrec de marmessor.
• *Cast.* albaceazgo.

mediació *f.* Acció de qui intervé entre dues persones o parts per fer-les posar d'acord.
• *Cast.* mediación.

mediador -a *m.* i *f.* Que intervé entre dues persones o parts per fer-les posar d'acord.
• *Cast.* mediador -a.

meritar *v. tr.* Meréixer, tenir dret a una cosa per raó d'un servei, acreditar.
• *Cast.* devengar.

més-dient *m.* i *f.* Persona que ofereix més en una venda, subhasta, etc., millor postor.
• *Cast.* mejor postor.

minoritat *f.* **1.** Condició del menor d'edat. **2. minoritat penal** Condició del qui per no haver arribat a una edat determinada, penalment és totalment irresponsable dels seus propis actes o en té atenuada la responsabilitat.
• *Cast.* minoría de edad.

N

noli *m*. Preu estipulat per a un transport de mercaderies per la mar.
• *Cast.* flete.

noliejador -a *m*. i *f*. Persona natural o jurídica a la disposició de la qual és posat un vaixell per tal d'efectuar un transport de mercaderies.
• *Cast.* fletador -a.

noliejament *m*. Contracte mercantil de dret marítim pel qual el propietari d'una nau o el seu representant legal la lloga totalment o en part per al transport equipada de càrrega per un o més viatges.
• *Cast.* fletamento.

nomenar *v. tr*. Designar algú per a un càrrec, una funció, etc.
• *Cast.* nombrar.

nota d'intervenció *f*. Anotació, en oficines públiques, que acredita actuacions i documents.
• *Cast.* toma de razón.

nul nul·la *adj*. Que no és apte per a produir els seus efectes jurídics.
• *Cast.* nulo -a.

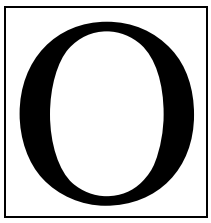

ofici *m.* **1.** Comunicació entre funcionaris i autoritats de diferents ordres. **2. procediment d'ofici** Obligació que tenen els jutges o tribunals de prendre la iniciativa en alguns afers civils o criminals. **3. torn d'ofici** Ordre establert per a designar advocat i procurador en el cas en què els litigants no poden satisfer-ne els honoraris.

• *Cast.* **1.** oficio. **2.** procedimiento de oficio. **3.** turno de oficio.

omissió *f.* **1.** Transgressió consistent a deixar de fer voluntàriament allò que la llei mana fer. **2. omissió d'auxili** Omissió de l'obligació de cooperació que té tot funcionari envers l'administració de justícia i tot servei públic, així com tota persona a qui es requerisca per evitar un delicte o qualsevol altre mal. **3. omissió de socors** Delicte consistent a no auxiliar, quan algú pot fer-ho, una persona desemparada i que es troba en greu i manifest perill.

• *Cast.* **1.** omisión. **2.** omisión de auxilio. **3.** omisión de socorro.

ostatge *m.* i *f.* **1.** Perso-

na donada o presa com a garantia de l'acompliment d'obligacions que deriven d'un tractat o de normes de guerra universalment reconegudes o fins i tot de la voluntat del vencedor. **2.** Persona segrestada, retinguda com a penyora, amb la finalitat de lucre o, sovint, política.
• *Cast.* rehén.

P

parcer -a *m.* i *f.* Persona que mena una terra en contracte de parceria.

• *Cast.* aparcero -a.

parceria *f.* Contracte d'explotació agrícola o agro-pecuària pel qual el propietari cedeix l'ús temporal de la terra a un agricultor, mitjançant el pagament per aquest d'una part dels productes o fruits.

• *Cast.* aparcería.

parentiu *m.* Vincle existent entre parents, per consanguinitat, afinitat o adopció.

• *Cast.* parentesco.

partionament i fitació Procediment de jurisdicció voluntària que té per finalitat fixar la línia divisòria entre finques i col·locar les fites coresponents.

• *Cast.* deslinde y amojonamiento.

penyora *f.* **1.** Cosa que es posa en mans d'algú com a garantia del compliment d'un deute o d'una obligació. **2. penyora de drets** Penyora que ha de recaure sobre drets que tinguen caràcter mobiliari, que estiguen dins el comerç i siguen posseïbles. **3. penyora pecuniària** Penyora que ha de consistir en el dipòsit de diner. **4. penyora sense desplaçament** Penyora que el deutor

conserva en el seu poder, sense desplaçar-ne la possessió al creditor.

• *Cast.* **1.** prenda. **2.** prenda de derechos. **3.** prenda pecuniària. **4.** sin desplazamiento.

pertinença *f.* **1.** El fet de pertànyer a algú, ser propietat d'algú. **2.** Cosa accessòria que pertany jurídicament o moralment a un domini. **3.** Dret que es té de la propietat d'alguna cosa. **4.** Terme o espai corresponent a algú per jurisdicció o propietat.

• *Cast.* pertenencia.

pertinència *f.* Qualitat de pertinent.

• *Cast.* pertinencia.

pertinent *adj.* Dit de la prova apropiada a la qüestió debatuda en un plet o causa criminal.

• *Cast.* pertinente.

pledejar 1. *v. tr.* Contendre judicialment sobre un assumpe. **2.** *v. intr.* Sostenir un procés judicial, un plet.

• *Cast.* pleitear.

plet *m.* Procediment contenciós, civil o criminal, entre dues parts litigants.

• *Cast.* pleito.

plus-vàlua *f.* **1.** Augment de valor d'uns immobles en general per l'acció dels ens públics que comporta la millora de les seues condicions o la possibilitat d'aprofitament urbanístic. **2.** Augment del valor corrent dels immobles el dia que acaba el període d'imposició en relació amb el valor que tenia a l'inici del període.

• *Cast.* plusvalía.

préstec *m*. Contracte segons el qual una persona rep d'una altra una quantitat determinada de diners, o una altra cosa, amb l'obligació de retornar-los en uns terminis i en unes condicions preestablerts.
• *Cast.* préstamo.

presumpció *f.* **1.** Deducció feta pel jutge o per la llei de l'existència d'un fet o d'una circumstància desconeguts a partir de la certesa o veritat d'un de conegut, amb el qual hi haja un lligam precís o directe.
• *Cast.* presunción.

presumpte -a *adj*. Que es presumeix o pressuposa que és tal o tal cosa.
• *Cast.* presunto -a.

prevenció *f.* Correcció disciplinària que el jutge pot imposar a advocats i procuradors pel seu comportament en un procediment judicial.
• *Cast.* apercibimiento.

protest *m.* **1.** Acció de protestar una acció o xec per manca de pagament o d'acceptació. **2.** Document notarial on consta l'acció de protestar una lletra o un xec.
• *Cast.* protesto.

provisió *f.* Resolució dictada pel jutge o per un tribunal per al tràmit d'un afer.
• *Cast.* providencia.

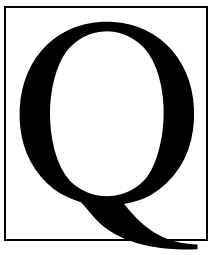

quitament *m.* **1.** Acció de pagar un deute o d'alliberar-se'n. **2. quitament i espera** Conveni pel qual els creditors consideren el deutor alliberat d'una part de les seues obligacions i li concedeixen uns terminis concrets per a pagar-ne la resta.

• *Cast.* **1.** quita, quitación. **2.** quita y espera.

quitança 1. Quitament. **2.** Escrit en què es reconeix algú alliberat d'una obligació.

• *Cast.* **1.** quita, quitación. **2.** quitanza, finiquito.

R

recurs *m.* **1.** Mitjà d'impugnació que la llei concedeix a les parts, en tota mena de judicis, per a demanar l'esmena d'una resolució judicial o nou examen de la causa, ja siga davant el mateix jutge o tribunal que l'ha dictada, ja siga davant un tribunal superior. **2. recurs d'empara** Recurs que s'interposa davant el Tribunal Constitucional espanyol contra actes definitius de l'administració o sentències de tribunals fermes i que s'estima que violen els drets fonamentals i llibertats públiques.

• *Cast.* **1.** recurso. **2.** recurso de amparo.

renda *f.* Allò que s'obté com a conseqüència d'un actiu material o financer, per unitat de temps o el pagament efectuat per l'ús durant un període de temps determinat, d'un actiu que pertany a una altra persona.

• *Cast.* renta.

rescabalar *v. tr.* Reparar, compensar la pèrdua, el perjudici que s'ha sofert.

• *Cast.* resarcir, reparar.

reu rea *m.* i *f.* **1.** En un judici criminal, l'acusat d'un delicte, el

presumpte autor d'un delicte. **2.** El condemnat després de la sentència. **3. reu confés** El qui declara voluntàriament el delicte. **4. reu convicte** Aquell al qual s'ha provat el seu delicte, bé que no l'haja confessat.
• *Cast.* **1.** i **2.** reo -a. **3.** reo confeso. **4.** reo convicto.

romanent *f.* **1.** Beneficis d'una empresa que resten pendents d'aplicació una vegada feta la distribució. **2.** El que resta per a l'hereu en una herència, després de pagar les llegítimes, llegats, etc.
• *Cast.* remanente.

S

sala *f.* **1.** Cadascuna de les seccions administratives o jurisdiccionals en què es divideixen, a l'estat espanyol, el Tribunal Suprem, l'Audiència Nacional i els tribunals superiors de justícia. D'acord amb el procediment segons el qual instrueixen, es denominen **sala civil, contenciosa administrativa, militar, penal** i **social. 2.** Conjunt de magistrats que es reuneixen corporativament per jutjar i resoldre els litigis o recursos sotmesos a la seua competència.

• *Cast.* sala; sala de lo civil, de lo contencioso administrativo, de lo militar, de lo penal y de lo social.

segrest *m.* **1.** Suspensió de la facultat de lliure disposició d'un propietari sobre alguns dels seus béns, que es reté en dipòsit, com a garantia de la seua solvència en cas d'un procés. **2.** Delicte comés pel qui deté o reté una o més persones per obtenir una quantitat a canvi del rescat o per atényer objectius polítics.

• *Cast.* **1.** embargo. **2.** secuestro.

segrestar *v. tr.* Dur a

terme un segrest.

• Cast. embargar, secuestrar.

setge, estat de *m.* Règim extraordinari decretat pel govern d'un estat que comporta una sèrie de supressions de drets i llibertats fonamentals i l'assumpció de l'ordre públic per part de l'autoritat militar. És també anomenat *estat de guerra*.

• *Cast.* estado de sitio.

servitud *f.* Gravament o càrrega imposada sobre un bé immoble en benefici d'un altre, d'una persona o d'una comunitat, distints del seu propietari. Segons les característiques, pot ser **aparent** o **no aparent, contínua** o **discontínua, positiva** o **negativa,** i dins aquesta, **de llum, de vistes, de desguàs, de degots, de mitgera, de pas,** i **pública.**

• *Cast.* servidumbre; servidumbre aparente, no aparente; continua, discontinua; positiva, negativa (de luz, de vistas, de desagüe, de materia de aguas, de medianería, de paso); pública.

síndic de greuges Alt comissionat de les Corts Valencianes i del Parlament de Catalunya designat per aquestes per a la defensa dels drets i les llibertats fonamentals, que supervisa l'actuació de l'administració pública en la comunitat autònoma respectiva.

• *Cast.* síndico de agravios.

sobirà -ana 1. *adj.* Que

té l'autoritat suprema dins l'estat. *m*. i *f*. **2.** Persona que té l'autoritat suprema o sobirania dins l'estat.

• *Cast.* soberano -a.

sobirania *f*. Qualitat d'una persona, una col·lectivitat, un ordenament jurídic o un estat de no estar sotmés a cap altre poder.

• *Cast.* soberanía.

sobreseïment *m*. Acte del tribunal competent per al coneixement d'una causa, una vegada conclòs el sumari, en què la dóna per acabada.

• *Cast.* sobreseimiento

sobreseure *v. tr*. Dictar en un sumari, en una causa criminal, acte de sobreseïment.

• *Cast.* sobreseer.

sostracció *f*. Acció i efecte de sostraure.

• *Cast.* substracción o sustracción.

sostraure *v. tr*. Robar fraudulentament.

• *Cast.* substraer o sustraer.

subhasta *f*. Sistema de venda pública per l'autoritat judicial d'un bé embargat, al més-dient; d'adjudicar l'administració d'un contracte a qui ofereix millor proposta econòmica.

• *Cast.* subasta.

suborn *m*. Subornació.

• *Cast.* soborno, cohecho.

subornació *f*. Acció d'induir algú amb diners, amb un esquer qualsevol, a fer una cosa contrària al seu deure.

• *Cast.* soborno, cohecho.

T

tempteig *m.* Dret real d'adquisició preferent d'origen legal i excepcionalment convencional el qual, en el cas que el propietari d'una cosa decidisca d'alienar-la a títol onerós, atribueix a alguna o algunes persones el dret d'adquirir-la amb preferència a qualsevol altre adquirent i pel mateix preu que aquest en pagaria.
• *Cast.* tanteo.

temptejar *v. tr.* Fer ús del dret de tempteig.
• *Cast.* tantear.

tenidor -a *m.* i *f.* Persona que posseeix una lletra de canvi, un pagaré o qualsevol document mercantil endossat.
• *Cast.* tenedor.

terme *m.* **1.** Porció de territori limitada per propietat o jurisdicció, especialment el territori que forma la jurisdicció d'un municipi, dit *terme municipal*. **2.** Element accidental dels actes jurídics que té com a efecte l'ajornament de la seua execució (*terme suspensiu),* la fixació de la data o de les condicions en què s'extingeix (*terme resolutori)* o bé la pròrroga concedida pel creditor al deutor (*terme de gràcia).* **3.** Moment en què cal

realitzar un acte processal i que és establert pel jutge d'acord amb la llei. **4. terme de gràcia** Pròrroga concedida pel creditor al deutor, termini de gràcia. **5.** Cadascun dels pagaments parcials que es fan a temps fixats fins a completar la suma a pagar en el compliment de l'obligació.

• *Cast.* **1.** i **2.** término. **3.** plazo. **4.** plazo de gracia. **5.** plazo.

termini *m.* **1.** Acabament d'un espai de temps assenyalat per a fer alguna cosa. **2. termini judicial** Espai de temps determinat legalment, en benefici dels litigants, dins el qual han de tenir lloc determinats fets o diligències processals.

• *Cast.* **1.** plazo. **2.** plazo judicial.

testimoni *m.* i *f.* **1.** Persona que té coneixement d'un fet de transcendència jurídica, pel fet d'haverlo comprovat amb els seus sentits i que en dóna fe. **2.** Testimoniatge.

• *Cast.* **1.** testigo. **2.** testimonio.

testimoniatge *m.* **1.** Declaració i examen del testimoni amb vista a provocar la convicció dels jutges. **2.** Còpia d'actes processals que utilitzen les parts en litigi, sobretot la de la certificació de sentències fermes. **3. testimoniatge notarial** Transcripció literal d'un document, de l'exactitud del qual respon el notari sota la seua fe pública.

• *Cast.* **1.** i **2.** testimonio. **3.** testimonio notarial.

traïdorenc -a *adj*. De caràcter fals, que fa ús de traïdoria.

• *Cast.* alevoso -a.

traïdoria *f.* Cautela emprada pel culpable per tal d'assegurar l'execució del fet punible sense córrer cap risc provinent de la defensa que poguera fer la persona ofesa.

• *Cast.* alevosía.

U

usdefruit *m*. Dret real de gaudi sobre cosa d'altri, que atorga a l'usufructuari les facultats de posseir la cosa, usar-la i percebre'n els fruits, si bé amb les limitacions d'haver de conservarne la forma i la substància.

• *Cast.* usufructo.

usdefruitar *v. tr*. Usufructuar.

• *Cast.* usufructuar.

usucapió *f*. Forma d'adquisició del dret de propietat i altres drets reals posseïbles mitjançant la possessió continuada d'aquests drets, en concepte de titular, durant el temps que exigeix la llei.

• *Cast.* usucapión.

usucapir *v. tr*. Adquirir una cosa per usucapió.

• *Cast.* usucapir.

usufructuar *v. tr*. Tenir l'usdefruit d'una cosa i gaudir-ne.

• *Cast.* usufructuar.

usufructuari -ària *m*. i *f*. Persona que té l'usdefruit d'una cosa i en gaudeix.

• *Cast.* usufructuario -a.

V

val *m*. Document estés a l'ordre d'una persona on es fa constar l'obligació comercial que contrau, el qui signa, de pagar una determinada quantitat dins el termini fixat.
• *Cast.* vale.

validació *f.* Verificació que efectua un advocat per tal de comprovar que una procura és suficient jurídicament per a intervenir en una actuació judicial o administrativa.
• *Cast.* bastanteo.

validar *v. tr.* **1.** Fer una validació. **2.** Posar, al final d'un escrit, una nota per a declarar vàlida una esmena o un afegitó i perquè no siga vàlid el que ha sigut esborrat.
• *Cast.* **1.** bastantear. **2.** salvar.

veïnatge *f.* **1.** Vincle que lliga entre ells els veïns d'un terme municipal per la comunitat d'interessos, drets atorgats al municipi i deures imposats per la llei. **2. veïnatge civil** Condició de veí o persona a la qual és aplicable, en tant que llei personal seua, un dels drets civils de l'estat espanyol.
• *Cast.* **1.** vecindad. **2.** vecindad civil.

vet *m*. Facultat d'una persona o una certa

organització per a impedir que una certa decisió presa per una altra tinga eficàcia.
• *Cast.* veto.

vigir *v. intr.* Estar en vigor una llei, un costum, etc.
• *Cast.* estar vigente, estar en vigor.

vincle *m.* Lligam, unió, relació entre dues persones.
• *Cast.* vínculo.

violació de domicili (o **d'estatge**) *f.* Delicte consistent a entrar en un domicili sense autorització o a romandre-hi contra la voluntat del propietari o inquilí.
• *Cast.* allanamiento de morada.

vist i plau *loc.* Expressió que un jutge, un funcionari, un president d'una corporació o d'una societat, etc., posa sobre la seua signatura per donar visat o conformitat al contingut del certificat lliurat pel secretari.
• *Cast.* visto bueno.

vist-i-plau *m.* Visat o conformitat que un jutge, un funcionari, un president d'una corporació o d'una societat, etc. dóna al contingut d'una certificació lliurada pel secretari.
• *Cast.* visto bueno.

VOCABULARI
CASTELLÀ-VALENCIÀ

A

abogado -a advocat -ada (*o* advocadessa).
aborto avortament.
acreedor -a creditor -a.
adelanto bestreta.
adelantado, por a la bestreta.
agravante agreujant.
agravio greuge.
ajeno -a alié -ena.
albacea marmessor -a.
albaceazgo marmessoria.
alevosía traïdoria.
alevoso -a traïdorenc -a.
allanamiento de morada violació de domicili (*o* d'estatge).
allanarse a la demanda assentir a la demanda.
amojonar fitar, amollonar.
amojonamiento fitació, amollonament.
antejuicio avantjudici.
anteproyecto de ley avantprojecte de llei.
anticipar bestraure.
anticipo bestreta.
aparceria parceria.
aparcero -a parcer -a.
apercibimiento prevenció.
apremiar constrényer.
apremio constrenyiment.
arrebato arravatament.
asamblea assemblea.
asesinar assassinar.
asesinato assassinat.
asesino -a assassí -ina.
asunto afer.
atenuante atenuant.
avalúo apreuament.

aveniencia avinença.

B

barrar barrar.
bastantear validar.
bastanteo validació.
bien 1. bé. **2. bien inmueble** bé immoble (*o* seent). **3. bien mueble** bé moble o movent. **4. bien raíz** (o **bien sediente,** o **bien sito**) bé immoble o seent. **5. bien semoviente** bé semovent. **6. bien vacante** bé vagant.
boletín butlletí.

C

cachear escorcollar.
cacheo escorcoll, escorcollament.
caudal cabal.
cámara cambra.
carear acarar.
careo acarament.
cargo càrrec.
catastral cadastral.
catastro cadastre.
citación 1. citació. **2. citación a comparecencia** citació a dia cert. **3. citación de remate** citació a execució.
citar 1. citar. **2. citar a comparecencia** citar a dia cert. **3. citar de remate** citar a execució.
cláusula penal astricció.
coadyuvante coadjuvant.
código codi.
cohecho subornació, suborn.
compraventa compravenda.
condena condemna.

condenar condemnar.
conocer conéixer.
considerando atés que.
constreñimiento constrenyiment.
constreñir constrényer.
cónsul cònsol.
consulado consolat.
consular consular.
contencioso -osa 1. contenciós -osa. **2. contencioso administrativo** (*proceso o recurso)* contenciós administratiu. **3. jurisdicción de lo contencioso administrativo** jurisdicció contenciosa administrativa.
contrata contracta.
contrato contracte.
cónyuge cònjuge.
costas costes, despeses judicials.
crimen 1. crim. **2. crimen de lesa majestad** crim de lesa majestat.
cruzar barrar.
cuerpo 1. cos. **2. cuerpo del delito** cos del delicte.

D

delito delicte.
deshauciar desnonar.
deshaucio administrativo desnonament administratiu.
deslindar delimitar.
deslinde delimitació.
deslinde y amojonamiento partionament i fitació.
despedir acomiadar.
despido comiat, acomiadament.
derecho dret.
derecho habiente drethavent.
deuda 1. deute. **2. deuda alimentaria** deute alimentari. **3. deuda exigible** deute exigible.
deudor -a deutor -a.
devengar meritar.

disfrutar gaudir.
disfrute gaudi.
disolver dissoldre.
dolo dol.
doloso -a dolós -a.
dot dote.

E

embajada 1. ambaixada. **2. embajada, derecho de** dret d'ambaixada.
embajador ambaixador.
embargo segrest.
empeñar empenyorar.
empeño empenyorament.
emplazamiento citació a termini.
emplazar citar a termini.
enajenación alienació.
enajenación mental alienació mental o psíquica.
enajenar alienar.
enmienda esmena
entender entendre.
estrago estrall.
evicción evicció.
extorsionar extorquir.
extradición extradició.
extraditar extradir.

F

finiquito quitança, quitament.
fideicomisario -a fideïcomissari -ària.
fideicomiso -a 1. fideïcomés -a, fideicomís. **2. fideicomiso de sustitución** o (**sustitución fideicomisaria**) fideïcomís de substitució o substitució fideïcomissària.
fideicomitente fideïcomitent.
firme ferm -a.
fletador -a noliejador -a.

fletamento noliejament.
flete noli.
fraude 1. frau. **2. en fraude de acreedores** en frau de creditors. **3. fraude de ley** frau de llei.

G

ganancia guany.
ganaciales, sociedad de associació a guanys.
gasto 1. despesa. **2. sin gastos** sense despeses. **3. con gastos** amb despeses.
gozar gaudir.

H

habeas corpus *habeas corpus*.
heredero -a hereu -eva.
hoja de aprecio full d'apreuament.

J

juez -a jutge -essa.
juicio judici, juí.
juzgado 1. jutjat. **2. juzgado de lo social** jutjat social.
juzgar jutjar, judicar.

L

laguna. 1. laguna legal (o **de la ley**) llacuna legal (*o* de la llei). **2. laguna del derecho** llacuna del dret.
laudo laude.
legado llegat.
legítima 1. llegítima. **2. suplemento de legítima** suplement de llegítima.
legítimo -a legítim -a.

M

malos tratos maltractament.
mandato 1. mandat. **2. mandato representativo** mandat representatiu.
mediación mediació.
mediador -a mediador -a.
mejor postor més-dient.
minoria. 1. minoria de edad minoritat. **2. minoria de edad penal** minoritat penal.
multa coercitiva astricció.

N

nulo -a nul nul·la.
negocio afer.
nombrar nomenar.

O

oficio 1. ofici. **2. procedimiento de oficio** procediment d'ofici. **3. turno de oficio** torn

d'ofici.
omisión 1. omissió. **2. omisión de auxilio** omissió d'auxili. **3. omisión de socorro** omissió de socors.
otorgamiento atorgament.
otorgar atorgar.
otrosí atressí.

P

parentesco parentiu.
prenda 1. penyora. **2. prenda de derechos** penyora de drets. **3. prenda pecuniaria** penyora pecuniària. **4. prenda sin desplazamiento** penyora sense desplaçament.
perteninencia pertinença.
pertinencia pertinència.
pertinente pertinent.
plazo termini.
pleitear pledejar.
pleito plet.
plusvalía plus-vàlua.
préstamo préstec.
presunción presumpció.
presunto -a presumpte -a.
protesto protest.
providencia provisió.

Q

quita 1. quitament. **2. quita y espera** quitament i espera.
quitación quitament.
quitanza quitança.
quebrar fallir, fer fallida.
quiebra fallida.

R

reparar rescabalar.
recurso 1. recurs. **2. re-**

curso de amparo recurs d'empara.
registrar escorcollar.
registro escorcoll, escorcollament.
rehén ostatge.
remanenente romanent.
renta renda.
reo -a reu rea.
resarcir rescabalar.

S

sala 1. sala. **2. sala de lo civil** sala civil. **3. sala de lo contencioso administrativo** sala contenciosa administrativa. **4. sala de lo militar** sala militar. **5. sala de lo penal** sala penal. **6. sala de lo social** sala social.
salvar validar.
secuestrar segrestar.
secuestro segrest.
seguro 1. assegurança. **2. seguro social** assegurança social.
servidumbre servitud.
síndico de agravios síndic de greuges.
sitio, estado de estat de setge.
soberanía soberania.
soberano -a sobirà -ana.
soborno subornació, suborn.
sobreseer sebreseure.
sobreseimiento sobreseïment.
suplido bestreta.
subasta subhasta.
substraer (o **sustraer**) sostraure.
substracción (o **sustracción**) sostracció.

T

tanteo tempteig.
tantear temptejar.
tenedor tenidor.
término terme.
testificar atestar.
testigo testimoni.

testimonio 1. testimoniatge, testimoni. **2. testimonio notarial** testi-